

Fuzzy gömbök metszetének és uniójának térfogatáról

Csikós Balázs

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Budapest

Kerékjártó Geometriai Szeminárium
2012. április 5.
Bolyai Intézet, Geometriai Tanszék, Szeged

Kneser–Poulsen-sejtés (1954-55)

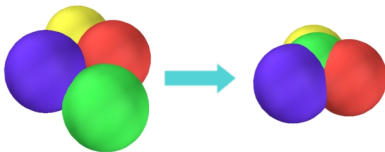
Tegyük fel, hogy a $\mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_N$ és $\mathbf{q}_1, \dots, \mathbf{q}_N$ $\mathbb{E}^n$ -beli pontokra

$$d(\mathbf{p}_i, \mathbf{p}_j) \geq d(\mathbf{q}_i, \mathbf{q}_j) \quad \forall 1 \leq i < j \leq N.$$

Ekkor azt mondjuk, hogy a $\mathbf{p} = (\mathbf{p}_1, \dots, \mathbf{p}_N)$ pontrendszer a $\mathbf{q} = (\mathbf{q}_1, \dots, \mathbf{q}_N)$ pontrendszer **expanziója**, vagy hogy a $\mathbf{q}$ pontrendszer a $\mathbf{p}$ pontrendszer **kontrakciója**.

Következik-e a fenti egyenlőtlenségekből, hogy tetszőleges $r_1 > 0, \dots, r_N > 0$ esetén

$$\text{Vol}_n \left(\bigcup_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, r_i) \right) \geq \text{Vol}_n \left(\bigcup_{i=1}^N B(\mathbf{q}_i, r_i) \right)? \quad (\cup)$$

Megjegyzések

- ▶ A sejtés eredetileg azonos sugarú gömbökre volt megfogalmazva, de igaznak látszik **különböző sugarú** gömbökre is.
- ▶ Az ismert speciális esetek azt sugallják, hogy a sejtés igaz lehet a $\mathbb{H}^n$ és $\mathbb{S}^n$ terekben is.
- ▶ Megfogalmazható egy analóg sejtés metszetekre:

$$\text{Vol}_n \left(\bigcap_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, r_i) \right) \leq \text{Vol}_n \left(\bigcap_{i=1}^N B(\mathbf{q}_i, r_i) \right), \quad (\cap)$$

és olyan testekre is, melyek a $\cup$ és $\cap$ műveletek kevert alkalmazásával kaphatók gömbökből kiindulva.

Legfontosabb ismert eredmények

Tétel (K. Bezdek, R. Connelly $M^n = \mathbb{E}^n$; Cs.B. $M = \mathbb{S}^n, \mathbb{H}^n$)

Ha léteznek olyan folytonos $\gamma_i: [0, 1] \rightarrow M^{n+2}$ paraméterezett görbék, melyekre

- ▶ $\gamma_i(0) = \mathbf{p}_i \in M^n$,
- ▶ $\gamma_i(1) = \mathbf{q}_i \in M^n$, and
- ▶ $d(\gamma_i(t), \gamma_j(t))$ a t paraméter (gyengén) csökkenő függvénye minden $1 \leq i, j, \leq N$ -re,

akkor az $(\cup)$ és $(\cap)$ K - P -egyenlőtlenségek fennállnak az M^n -ben vett gömbökre.

Bakugrás-lemma

- ▶ Ha $\mathbf{p} \in (\mathbb{E}^n)^N$ a $\mathbf{q} \in (\mathbb{E}^n)^N$ egy expansziója, akkor létezik a $\mathbf{q}$ -nak egy folytonos expansziója $\mathbf{p}$ -be $\mathbb{E}^{2n}$ -ben.
- ▶ Ha $\mathbf{p} \in (\mathbb{S}^n)^N$ a $\mathbf{q} \in (\mathbb{S}^n)^N$ egy expansziója, akkor létezik a $\mathbf{q}$ -nak egy folytonos expansziója $\mathbf{p}$ -be $\mathbb{S}^{2n+1}$ -ben.
- ▶ A hiperbolikus térben nem ismert, hogy igaz-e a bakugrás-lemma.

Következmény

A K - P -sejtés igaz az euklideszi síkon $\cup$ -ra és $\cap$ -re is.

A K-P-sejtés fuzzy változata

Definíció

Egy A halmaz **fuzzy részhalmaza** egy $m: A \rightarrow [0, 1]$ leképezés. Az $x \in A$ pontra, $m(x)$ az x pontnak **fuzzy részhalmazhoz való tartozásának foka**, m a részhalmaz **tagsági függvénye**.

Definíció

$\mathbb{E}^n$ egy m mérhető tagsági függvénnyel megadott fuzzy részhalmazának **térfogata** $\int_{\mathbb{E}^n} m(\mathbf{x}) d\mathbf{x}$.

Definíció

Egy $\mathbf{p}$ középpontú **fuzzy gömb** $\mathbb{E}^n$ -ben $\mathbb{E}^n$ -nek egy olyan fuzzy részhalmaza, melynek tagsági függvénye $m(\mathbf{x}) = f(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}\|)$ alakú, ahol $f: \mathbb{R}_+ \rightarrow [0, 1]$ egy csökkenő függvény.

Hogyan értelmezzük fuzzy részhalmazok unióját és metszetét?

A fuzzy metszet axiómái

Egy **metszet műveletet** egy halmaz fuzzy részhalmazain egy

$$I : [0, 1] \times [0, 1] \rightarrow [0, 1]$$

kétváltozós művelettel adunk meg a $[0, 1]$ intervallumon. Ha adott I , akkor a megfelelő művelet az m_1 , m_2 fuzzy részhalmazokon

$$(m_1 \cap_I m_2)(x) = I(m_1(x), m_2(x)).$$

Az I által definiált művelet egy fuzzy metszet, ha I teljesíti az alábbi axiómákat:

- i1. **Határfeltétel:** $I(a, 1) = a$;
- i2. **Monotonitás:** $b \leq d \implies I(a, b) \leq I(a, d)$; ($\Leftarrow$ i5. és i7.)
- i3. **Kommutativitás:** $I(a, b) = I(b, a)$;
- i4. **Asszociativitás:** $I(a, I(b, d)) = I(I(a, b), d)$;
- i5. **Folytonosság:** I folytonos;
- i6. **Szubidempotencia:** $I(a, a) \leq a$; ($\Leftarrow$ i1. és i2.)
- i7. **Szigorú monotonitás:** $a < c$ és $b < d \implies I(a, b) < I(c, d)$.

A fuzzy unió axiómái

Hasonlóan, egy **unió műveletet** egy halmaz fuzzy részhalmazain egy olyan

$$U : [0, 1] \times [0, 1] \rightarrow [0, 1]$$

kétváltozós művelettel adunk meg a $[0, 1]$ intervallumon, mely kielégíti a **fuzzy unió axiómáit**:

- u1. **Határfeltétel**: $U(a, 0) = a$;
- u2. **Monotonitás**: $a \leq b \implies U(a, c) \leq U(b, c)$;
- u3. **Kommutativitás**: $U(a, b) = U(b, a)$;
- u4. **Asszociativitás**: $U(a, U(b, c)) = U(U(a, b), c)$;
- u5. **Folytonosság**: U folytonos;
- u6. **Szuperidempotencia**: $U(a, a) \geq a$;
- u7. **Szigorú monotonitás**: $a_1 < a_2$ és $b_1 < b_2 \implies U(a_1, b_1) < U(a_2, b_2)$.

Észrevétel

- ▶ I -re teljesül az $ik.$ axióma $\iff U(a, b) = 1 - I(1 - a, 1 - b)$ kielégíti az $uk.$ axiómát.

Példák fuzzy metszetre

- ▶ **Zadeh-féle metszet:** $I(a, b) = \min\{a, b\}$, $U(a, b) = \max\{a, b\}$.
- ▶ **Valószínűségi metszet:** $I(a, b) = ab$, $U(a, b) = a + b - ab$.
- ▶ **Vastag metszet:** $I(a, b) = \max\{0, a + b - 1\}$
(nem szigorúan monoton!)
- ▶ **Drasztikus metszet:** $I(a, b) = \begin{cases} \min\{a, b\} & \text{ha } \max\{a, b\} = 1 \\ 0 & \text{másként.} \end{cases}$
(nem folytonos, nem szigorúan monoton!)
- ▶ **Hamacher-féle metszet:** $I(a, b) = \frac{ab}{\gamma + (1 - \gamma)(a + b - ab)}$, ahol $\gamma \in [0, \infty)$.
- ▶ **Yager-féle metszet:** $I(a, b) = 1 - \min\{1, ((1 - a)^w + (1 - b)^w)^{1/w}\}$, ahol $w \in (0, \infty)$.
- ▶ **Dombi-féle metszet:**
 $I(a, b) = \{1 + [(1/a - 1)^w + (1/b - 1)^w]^{1/w}\}^{-1}$, ahol $w \in (0, \infty)$.
 $U(a, b) = \{1 + [(1/a - 1)^{-w} + (1/b - 1)^{-w}]^{-1/w}\}^{-1}$

- ▶ Ha I egy fuzzy metszet, akkor legyen

$$I_N(a_1, \dots, a_N) = I(a_1, I(a_2, \dots, I(a_{N-1}, a_N) \dots)).$$

- ▶ Definiáljuk U_N -t egy U fuzzy unióra hasonlóan.
- ▶ Definiálhatók más $H : [0, 1]^N \rightarrow [0, 1]$ **halmozott fuzzy műveletek is** N fuzzy részhalmazon a fuzzy unió és fuzzy metszet vegyes kombinálásával.

Kérdés

Tegyük fel, hogy a $\mathbf{p} \in (\mathbb{E}^n)^N$ pontrendszer egy expanziója a $\mathbf{q} \in (\mathbb{E}^n)^N$ pontrendszernek. Igaz-e, hogy bármely mérhető és csökkenő

$f_i : \mathbb{R}_+ \rightarrow [0, 1]$ „fuzzy sugár” és bármely I fuzzy metszetre, illetve U fuzzy unióra

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}^n} I_N(f_1(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_1\|), \dots, f_N(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_N\|)) d\mathbf{x} \\ \leq \int_{\mathbb{R}^n} I_N(f_1(\|\mathbf{x} - \mathbf{q}_1\|), \dots, f_N(\|\mathbf{x} - \mathbf{q}_N\|)) d\mathbf{x} \end{aligned}$$

és

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}^n} U_N(f_1(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_1\|), \dots, f_N(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_N\|)) d\mathbf{x} \\ \geq \int_{\mathbb{R}^n} U_N(f_1(\|\mathbf{x} - \mathbf{q}_1\|), \dots, f_N(\|\mathbf{x} - \mathbf{q}_N\|)) d\mathbf{x}? \end{aligned}$$

Tétel

Tegyük fel, hogy

- ▶ I egy sima fuzzy metszet,
- ▶ $f_i: \mathbb{R}_+ \rightarrow [0, 1]$, $1 \leq i \leq N$ sima csökkenő függvények, melyekre $\lim_{t \rightarrow \infty} f_i(t) = 0$.

Ekkor

$$\begin{aligned} \int_{\mathbb{R}^n} I_N(f_1(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_1\|), \dots, f_N(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_N\|)) d\mathbf{x} \\ = \int_{\mathbb{R}_+^N} \partial_1 \dots \partial_N I_N(f_1(r_1), \dots, f_N(r_N)) \prod_{i=1}^N (-f'_i(r_i)) \cdot \\ \cdot \text{Vol} \left(\bigcap_{i=1}^N (B(\mathbf{p}_i, r_i)) \right) d\mathbf{r} \end{aligned}$$

Észrevétel

Ha $\partial_1 \dots \partial_N I_N \geq 0$, akkor az „éles” gömbök metszetére vonatkozó K–P-egyenlőtlenségből következik a fuzzy gömbök fuzzy metszetére vonatkozó egyenlőtlenség.

Ebben az esetben, $\partial_1 \dots \partial_N I_N \geq 0$ egy valószínűségi eloszlás sűrűségfüggvénye az egységkockán, és ha $X = (X_1, \dots, X_N)$ egy véletlen vektor, melyet ezzel valószínűségi sűrűséggel választunk, akkor I_N az X kumulatív eloszlásfüggvénye, azaz

$$I_N(x_1, \dots, x_N) = P(X_1 \leq x_1, \dots, X_N \leq x_N). \quad (*)$$

Tétel

Tegyük fel, hogy

- ▶ *I egy fuzzy metszet, melyre van olyan valószínűségi mérték a $[0, 1]^N$ kockán melyre $(*)$ fennáll.*
- ▶ *$f_i: \mathbb{R}_+ \rightarrow [0, 1]$, $1 \leq i \leq N$ csökkenő függvények, melyekre a $\mathcal{B}_i(\mathbf{x}) = f_i(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_i\|)$ fuzzy gömbök térfogata véges.*

Ekkor

$$\int_{\mathbb{R}^n} I_N(\mathcal{B}_1(\mathbf{x}), \dots, \mathcal{B}_N(\mathbf{x})) d\mathbf{x} = E\left(\text{Vol}\left(\bigcap_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, g_i^{\max}(X_i))\right)\right),$$

$$\int_{\mathbb{R}^n} U_N(\mathcal{B}_1(\mathbf{x}), \dots, \mathcal{B}_N(\mathbf{x})) d\mathbf{x} = E\left(\text{Vol}\left(\bigcup_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, g_i^{\min}(1 - X_i))\right)\right),$$

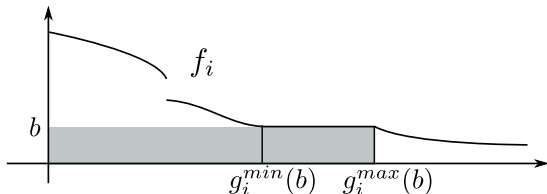
ahol $g_i^{\max}(b) := \sup\{a : f_i(a) \geq b\}$ és $g_i^{\min}(b) := \inf\{a : f_i(a) \leq b\}$.

... Ekkor

$$\int_{\mathbb{R}^n} I_N(\mathcal{B}_1(\mathbf{x}), \dots, \mathcal{B}_N(\mathbf{x})) d\mathbf{x} = E\left(\text{Vol}\left(\bigcap_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, g_i^{\max}(X_i))\right)\right),$$

$$\int_{\mathbb{R}^n} U_N(\mathcal{B}_1(\mathbf{x}), \dots, \mathcal{B}_N(\mathbf{x})) d\mathbf{x} = E\left(\text{Vol}\left(\bigcup_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, g_i^{\min}(1 - X_i))\right)\right),$$

ahol $g_i^{\max}(b) := \sup\{a : f_i(a) \geq b\}$ és $g_i^{\min}(b) := \inf\{a : f_i(a) \leq b\}$.

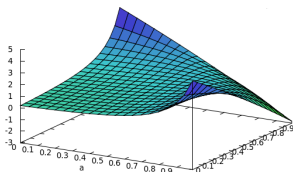

Következmény

Ha I_N egy $(X_1, \dots, X_N) \in [0, 1]^N$ véletlen vektor kumulatív eloszlásfüggvénye, akkor az „éles” gömbökre vonatkozó $(\cap)$ és $(\cup)$ K - P -egyenlőtlenségekből következnek a megfelelő egyenlőtlenségek az ugyanazon középpontokba tett fuzzy gömbökre is.

Példák

- ▶ Az egyenletes eloszlást véve $[0, 1]^N$ -en,
 $P(X_1 \leq x_1, \dots, X_N \leq x_n) = x_1 \cdots x_N$, ez a **valószínűségi metszet**.
- ▶ Ha X egy egyenletes eloszlású valószínűségi változó a $[0, 1]$ -en,
akkor $(X_1, \dots, X_n) = (X, \dots, X)$ egy véletlen vektor, mely
egyenletesen oszlik el a $[0, 1]^N$ kocka főátlóján. Ekkor
 $P(X_1 \leq x_1, \dots, X_N \leq x_N) = \min\{x_1, \dots, x_N\}$ a **Zadeh-féle metszet**.
- ▶ Ha $(X_1, \dots, X_N)$ egyenletes eloszlású a $[0, 1]^N$ kocka $(1, \dots, 1)$
csúcsával szomszédos csúcsai által kifeszített szimplexén, akkor
 $P(X_1 \leq x_1, \dots, X_N \leq x_N) = \min\{0, x_1 + x_2 + \dots + x_N - (N - 1)\}$,
ami éppen a **vastag metszet**.
- ▶ Az $I(a, b) = \frac{ab}{\gamma + (1 - \gamma)(a + b - ab)}$ **Hamacher-féle metszetre**, ahol
 $\gamma \in [0, \infty)$, a sűrűségfüggvényre jelölt $\partial_1 \partial_2 I$ negatív értékeket vesz
fel $\gamma > 2$ esetén.

Miért érdemes a fuzzy és valószínűségi változatokat vizsgálni?

- ▶ Ezek következnek az „éles” sejtésből ezért talán könnyebben bizonyíthatók.
- ▶ Ha a valószínűségi változatot elég sok eloszlásra bebizonyítjuk, abból következhet a Kneser–Poulsen-sejtés.
- ▶ Ha a sejtés nem igaz, könnyebb lehet egy ellenpélda létezését valószínűségi módszerrel bizonyítani, mint konkrétan megadni egy ellenpéldát a középpontokkal és pontos sugárértékekkel.

Egy esettanulmány

Tétel

Ha $f_i: \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}_+$ csökkenő L_1 -függvények, és $\mathbf{p}_i \in \mathbb{R}^n$, $i = 1 \dots N$, akkor

$$\int_{\mathbb{R}_+^N} \prod_{i=1}^N (-f'_i(r_i)) \text{Vol} \left(\bigcap_{i=1}^N (B(\mathbf{p}_i, r_i)) \right) d\mathbf{r} = \int_{\mathbb{R}^n} \prod_{i=1}^N f_i(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_i\|) d\mathbf{x}$$

Valószínűségi interpretáció

- ▶ A $g_i = -\frac{1}{f(0)} f'_i \geq 0$ (általánosított) függvény egy valószínűségi eloszlás, melynek tartója $\mathbb{R}_+$, azaz $\int_0^\infty -\frac{1}{f(0)} f'_i(t) dt = 1$.
- ▶ Bármely g_i valószínűségi eloszlás, melynek tartója $\mathbb{R}_+$, megkapható ilyen módon az $f_i(t) = \int_t^\infty g_i(t) dt$ függvényből.
- ▶ Ha az r_i sugár egy valószínűségi változó ezzel az eloszlással, akkor

$$E \left(\text{Vol} \left(\bigcap_{i=1}^N (B(\mathbf{p}_i, r_i)) \right) \right) = \int_{\mathbb{R}^n} \prod_{i=1}^N f_i(0) f_i(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_i\|) d\mathbf{x}$$

Egy esettanulmány

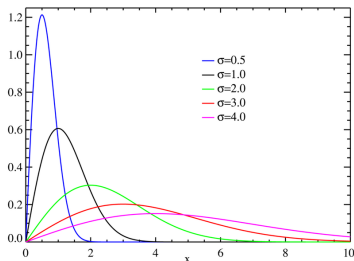
Következmény

A szita-formulából az $\underline{N} = \{1, 2, \dots, N\}$ jelöléssel azt kapjuk, hogy

$$E\left(\text{Vol}\left(\bigcup_{i=1}^N (B(\mathbf{p}_i, r_i))\right)\right) = \sum_{\emptyset \neq I \subseteq \underline{N}} (-1)^{|I|+1} \int_{\mathbb{R}^n} \prod_{i \in I} f_i(0) f_i(\|\mathbf{x} - \mathbf{p}_i\|) d\mathbf{x}.$$

Definíció

Egy $R \in [0, \infty)$ valószínűségi változó **Rayleigh-eloszlású** σ paraméterrel, ha sűrűségfüggvénye $f(x; \sigma) = \frac{x}{\sigma^2} e^{-x^2/2\sigma^2}$.

Egy esettanulmány

Tétel

Tegyük fel, hogy az i -edik gömb r_i sugarát véletlenül választjuk

$\sigma_i = \frac{1}{\sqrt{2m_i}}$ paraméterű Rayleigh-eloszlással. Ekkor

$$E(r_i) = \sqrt{\frac{\pi}{2}} \sigma_i = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{\pi}{m_i}},$$

$$E(\text{Vol}(B(\mathbf{p}_i, r_i))) = (\pi/m_i)^{n/2},$$

$$E(\text{Vol}(\bigcap B(\mathbf{p}_i, r_i))) = \left(\frac{\pi}{M}\right)^{n/2} e^{-\frac{\sum_{i < j} m_i m_j \|\mathbf{p}_i - \mathbf{p}_j\|^2}{M}},$$

$$\text{ahol } M = \sum_{i=1}^N m_i.$$

Következmény

Amikor a középpontok közelednek, a gömbök metszetének várható értéke nem nőhet.

Egy esettanulmány

Tétel (R. Alexander)

Legyen $M = \sum_{i=1}^N m_i$. Ha a $\mathbf{p}_i$ pontrendszert tartalmazó legkisebb gömb középpontja $\mathbf{o}$, sugara R , akkor

$$\frac{\sum_{i < j} m_i m_j \|\mathbf{p}_i - \mathbf{p}_j\|^2}{M} \leq MR^2,$$

és egyenlőség akkor és csak akkor áll fenn, ha a $(\mathbf{p}_i, m_i)$ súlyozott pontrendszer súlypontja $\mathbf{o}$.

Következmény (Kirschbraun tétele)

Egy pontrendszer összehúzásakor R nem nőhet.

Következmény

$$E(\text{Vol}(\bigcap B(\mathbf{p}_i, r_i))) \geq \left(\frac{\pi}{M}\right)^{n/2} e^{-MR^2},$$

és egyenlőség pontosan akkor áll fenn, ha a $(\mathbf{p}_i, m_i)$ súlyozott pontrendszer súlypontja $\mathbf{o}$.

Egy esettanulmány

A unió térfogata

$$E(\text{Vol}(\bigcup B(\mathbf{p}_i, r_i))) = \sum_{\emptyset \neq I \subseteq \underline{N}} (-1)^{|I|+1} \left(\frac{\pi}{M_I} \right)^{n/2} e^{-\frac{\sum_{i < j \in I} m_i m_j \|\mathbf{p}_i - \mathbf{p}_j\|^2}{M_I}}$$

várható értékének monotonitása nem triviális.

Kérdés

Igaz-e, hogy a jobboldali kifejezés a $d_{ij} = \|\mathbf{p}_i - \mathbf{p}_j\|$ távolságok monoton függvénye?

Tegyük fel, hogy mindegyik $d_{i,j}$ távolság a t paraméter sima függvénye. Ekkor a fenti egyenlet jobboldalának (RHS) deriváltja

$$\frac{d}{dt} \text{RHS} = \sum_{i < j} \left(\sum_{\{i,j\} \subseteq I \subseteq \underline{N}} (-1)^{|I|} \frac{\pi^{n/2} m_i m_j}{M_I^{n/2+1}} e^{-\frac{\sum_{k < l \in I} m_k m_l d_{kl}^2}{M_I}} \right) (d_{ij}^2)'$$

Az unió várható értéke a d_{ij} távolságok monoton függvénye, ha a $(d_{ij}^2)'$ deriváltak együtthatói nemnegatívak.

A kérdés tehát az, hogy

$$\sum_{\{i,j\} \subseteq I \subseteq N} (-1)^{|I|} \frac{\pi^{n/2} m_i m_j}{M_I^{n/2+1}} e^{-\frac{\sum_{k < l \in I} m_k m_l d_{kl}^2}{M_I}} \geq 0?$$

Észrevétel

Ha a $d_{kl}(t_0)$ távolságok realizálhatók, mint az $\mathbf{u}_1, \dots, \mathbf{u}_N \in \mathbb{E}^{n+2}$ pontok közti távolságok, akkor a $B_i^{n+2} = B_i^{n+2}(\mathbf{u}_i, r_i)$ véletlen gömbökre

$$\begin{aligned} E(\text{Vol}_{n+2}(B_i^{n+2} \cap B_j^{n+2} \setminus \bigcup_{k \notin \{i,j\}} B_k^{n+2})) \\ = \sum_{\{i,j\} \subseteq I \subseteq N} (-1)^{|I|} \left(\frac{\pi}{M_I} \right)^{n/2+1} e^{-\frac{\sum_{k < l \in I} m_k m_l |r_k - r_l|^2}{M_I}} \geq 0. \end{aligned}$$

Következmény

$E(\text{Vol}(\bigcup_i B_i))$ nem csökken, ha a centrumok közt van egy folytonos expanszió $\mathbb{E}^{n+2}$ -ben.

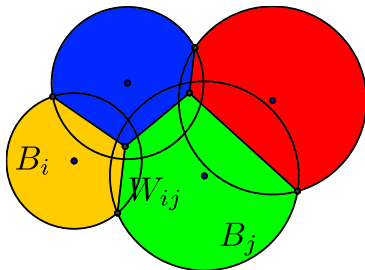
$\mathbb{E}^n$ -beli gömbökre hasonlítsuk össze a

$$\begin{aligned} & \frac{d}{dt} E(\text{Vol}(\bigcup_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, r_i))) \\ &= \sum_{i < j} \left(\sum_{\{i,j\} \subseteq I \subseteq N} (-1)^{|I|} \frac{\pi^{n/2} m_i m_j}{M_I^{n/2+1}} e^{-\frac{\sum_{k < l \in I} m_k m_l d_{kl}^2}{M_I}} \right) (d_{ij}^2)' \end{aligned}$$

és

$$\frac{d}{dt} \text{Vol}(\bigcup_{i=1}^N B(\mathbf{p}_i, r_i)) = \sum_{i < j} \text{Vol}_{n-1}(W_{ij}) d'_{ij},$$

képleteket, ahol W_{ij} az i -edik és j -edik gömb csonkolt Dirichlet–Voronoi-cellái közti fal térfogata.

Kérdés

Igaz-e, hogy

$$E(\text{Vol}_{n-1}(W_{ij})) = \left(\sum_{\{i,j\} \subseteq I \subseteq \underline{N}} (-1)^{|I|} \frac{\pi^{n/2} m_i m_j}{M_I^{n/2+1}} e^{-\frac{\sum_{k < l \in I} m_k m_l d_{kl}^2}{M_I}} \right) 2d_{ij}?$$

